

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 8 după amiază

Note zilnice.

Criza internațională a regimului parlamentar își manifestă adevărată lacună printr'un contrast bizar, care permite sociologului să se pronunțe cu o mai atenuată asprime asupra criticelor profane ce se aruncă în sarcina acestui regim liberalo-democratic. Criza ne fiind de aceeași natură — răspunderea ei revine asupra omului politic și felului cum acesta înțelege aplicarea principiilor democratice, în diferite state.

În Franța, patria marelor tradiții liberale parlamentarismul este acuzat de tirania exercitată asupra guvernelor, răsturnate la intervale atât de scurte, că puterea executivă nu și poate îndeplini funcțiunile. Ministerul, deși presupus o emanație a camerelor, nu se bucură, deci, de o stabilitate care să-i asigure o perioadă de muncă pozitivă, conștientă demonstrată mai ales de actualul premier Gaston Doumergue, de unde lansarea proiectului pentru modificarea constituției, în sensul ca să se acorde președintelui dreptul de a desemna camera fără asentimentul Senatului francez.

În Anglia — regimul parlamentar se bucură încă de o autoritate necontestată, asigurând un echilibru stabil în viața politică.

În România, dimpotrivă, parlamentarismul este considerat ca o putere docilă, pusă la dispoziția absolută a guvernelor, cari dispun de soarta lui după voie. Guvernul disolvă parlamentul ori când, dacă momentul îi inspiră această oportunitate politică, dar camerele nu își permit aproape niciodată să răstoarne un singur ministru, ca să nu vorbim despre înlăturarea întregului cabinet. În Franța dictează parlamentul, la noi dispune guvernul, abstracție făcând de prerogativele șefului suprem al statului respectiv.

Contrastul acesta aruncă azi asupra regimului democratic o umbră de criză organică, discutată cu aprindere și cu intenții de a-i reforma structura, în buclă libertăților preconizate de liberalismul politic.

Reforma dorită de d. Doumergue interesează în gradul cel mai înalt cercurile politice internaționale, tocmai pentru că, prin realizarea ei, se crede că regimul parlamentar francez va primi o lovitură de măciucă și o soluție cu intenții dictatoriale.

Paralizat în funcțiunea lui de trăsura de unire între mase și puterea executivă chiar în Franța individualistă și liberală, se pare că rolul istoric al parlamentarismului va fi sfârșit, urmându-i guvernări discreționare, totalitare, cu suprimarea înceată a partidelor, ca exemplul dat de Italia, Germania, Rusia, Austria, Bulgaria și cele pseudo-parlamentare din Spania, Ungaria și Jugoslavia.

Iată de ce guvernul Doumergue a ajuns într'un impas greu de trecut, partidele franceze dându-și seamă că li-se pregătește o mare surpriză. Dificultățile cele mai mari li-se opun premierului

din partea extremiștilor de stânga și radical-socialiștilor lui Herriot, vinovații de fapt ai crizei politice franceze, căci aceste partide răstoarnă regulat guvernele, fără a ține cont de capacitatea lor.

Dacă d. Doumergue, democrat convins de altfel și parlamentar de veche dată, își va trece proiectul constituțional, faptul acesta va stârni un ecou extraordinar în toată lumea. Indată se va semna o orientare politică spre extrema dreaptă sau stângă, dar mai ales spre cea dreaptă, perspectivă care provoacă insomnia oamenilor de partid.

Opoziția ridicată contra d-lui Doumergue poate că va reuși să-l determine a-și atenua pornirea contra puterilor parlamentarismului francez, în sensul că proiectul să fie votat cu amendamente numeroase cari să-i altereze principiul fundamental, sau d. Doumergue va pleca.

Deslegarea acestei probleme ne-o va indica viitorul, noi — însă — dorim ca Franța și alături de ea să evolueze spre acele forme de stat cari să asigure lumii pacea, cele mai frumoase și favorabile libertăți și o epocă de refacere și îndestulare pentru mulțimea condusă.

Soluția marilor crize de cari suferă universul nu stă ascunsă în forme teoretice, ci în mâna conducătorilor, a oamenilor, de a căror capacitate și bunăcredință depinde totul.

Formele nu ne interesează, ci ceea ce pot să înfăptuiască poziții dregătorii, înfăptuiri cari pot fi așteptate dela ori ce regim, când acești dregători sunt oameni conștienți și mari, ne preocupați de gândul intereselor personale.

I. P.-Voinea

O nouă răbufneală

În urma disperatelor demințiri și protestări ale Ungariei și ale țarilor cari o simpatizează, contra acuzațiilor de pregătire a atentatului pe teritoriul maghiar, opinia mondială, era pe punctul de a credita țara lui Horthy cu aceasta. Mai cu seamă că ziaristii streinii sosiți în Ungaria să ancheteze, ghiftuiți cu picioare de femei frumoase și spumos vin de Tokay, s'au cam lăsat pe lănjă cu informațiunile lor. Iată însă, că unul dintre acești ziarisți — trimisul special al ziarului „Paris-Soir” — odată plecat din Ungaria, a uitat femeile frumoase, vinul spumos, mâncările delicioase și vorba de miere a ziaristilor unguri, și publică în ziarul său, senzaționala veste că în Ungaria mai sunt teroriști. Spune anume ziaristul francez, că în regiunea Janka-Puszta mai sunt vre-o 15 teroriști rămași dela fostul centru plasat la Szarka Puszta. Acești teroriști trăesc într'o casă părăsită sub supravegherea unui ofițer maghiar. Toți teroriștii, inclusiv ofițerul instructor sunt inarmați.

Ce va să zică asta? Nimic mai mult decât că Ungaria revizionistă toți în Ungaria sunt revizionisți, inclusiv Horthy, Gömbös et tutti quanti — văzând că nu ajunge la realizarea dorințelor în favorul ei, a căutat să recurgă la mijloace mai tari: suprimarea tuturor oamenilor politici cari erau și sunt protagoniștii menținerii actualei stări din Europa, luptând pentru pacea, care

permanentizează starea de azi.

Și după cum în propaganda teoretică în favoarea revizuirii tratatelor, ungurii n'au avut curajul necesar pentru a prezenta adevărata situație a Ungariei, — care poate ar fi tras mai greu în cumpănă, — ci au recurs la falsuri

și farmece de cocote aristocrate. Tot așa în lupta de mână tare, n'au utilizat oameni de-ai lor, ci au găzduit pe scuipații pușcăriilor balcanice, pe cari i-au inarmat și le-a dat drumul să execute planurile lor.

Rezultatul s'a văzut!...

Radu Baltag

Sciziune în Consiliul Județean

Vineri în 2 l. c. s'a ținut prima sesiune ordinară (de toamnă) a Consiliului Județean Arad.

Și începutul... promite.

Iată ce s'a întâmplat în această primă ședință a gospodariilor județului: În ședința de constituire a Consiliului, a fost acceptat ca membru, d. dr. Augustin Lazar fostul prefect. Aceasta s'a făcut pe baza unei prevederi a legii care îndreptățește pe prefectul din ultimele șase luni ale guvernării anterioare, să facă parte din Consiliul Județean. D. dr. A. Lazar n'a fost însă invitat la ședințele sesiunii ordinare deschisă Vineri, pe motivul că d-sa n'a fost prefect numit ei cu delegație.

Reprezentanții partidului național-țărănesc din Consiliu, au luat parte d-lui Lazar, amintind că în lege nu se specifică nimic referitor la acest lucru, așa că nu importă formele după cari a ajuns la conducerea județului, ci fapt e că l-a condus.

Partidul — recte, — reprezentanții lui — național-țărănesc a luat parte la debaterile Consiliului. Când au văzut însă că d-lui dr. Lazar

se retrage cuvântul, au părăsit ședința, demonstrând în contra procedurii și manifestând solidarizare față de fostul prefect.

Consiliul rămânând incomplet n'a mai putut aduce hotărâri valide. De altfel hotărârile ședinței au fost apelate Comitetului central de Revizuire.

Organizația P. N. T. a lansat un manifest către partizanii din județ în care arată că a voit să colaboreze la gospodăria județului cu actualii conducători, dar că astfel de condițiuni, își declină răspunderea pentru tot ce va săvârși acest consiliu, cel puțin până când i se va face dreptate d-lui dr. Aug. Lazar.

Prin urmare, certuri, dela început...

Administrație păcătoasă, neînțelegeri, ba certuri chiar. Adunările mici iau, se vede, exemplul dela cele mari, dela faimosul parlament „numai pentru adulți!”

Credeam că vom ajunge odată la înțelegere. Peste tot însă, oamenii idealisți se desiluzionează.

Sunt mai ușor de vindecat aceștia. Ceilalți sunt prea mulți!

Horia, Cloșca și Crișan

— Conferința rostită la Radio —

de: dr. Al. Vaida-Voevod

1) Cu ocazia aniversării de 150 de ani a revoluției din 1784, cuvine-se ca toți românii să închinăm cucernică aducere aminte eroilor mucenici Horia, Cloșca și Crișan cât și tovarășilor lor martiri.

Pe când nenumeratele răcoale ale popoarelor din Ungaria și Transilvania au avut caracter social-agrar revoluția lui Horia înseamnă prima manifestație colectivă spre libertate și unitate națională. Provoacă de asupra socială-economică și națională, îndurată de iobagii români din partea feudallor maghiari, toate manifestațiile acestei revoluții fi imprimă pe deasupra revendicării de emancipare din iobăgie, criteriul aspirațiilor etnice. Conform constatărilor

istoriografului maghiar Acsádi, nicăiri în Europa feudalismul nu s'a manifestat într'o formă atât de barbară și hrăpărească ca în Ungaria. Tot Acsádi, constată că iobăgia în Transilvania totuși o întrecea pe cea din Ungaria în privința nemiloaselor exploatare și crudității. Lipsa de cultură a feudallor privilegiați ai timpului și mai accentuată la cei din Transilvania, cât și deosebirile flagrante naționale — fiind feudallii maghiari, iar iobagii în majoritatea lor covârșitoare români — explică profundul antagonism între asupritori.

Bunele intenții de a remedia soarta poporului, ale marelui împărătesc Maria Teresa, au fost dejucate. De asemenea acelea ale fiului ei

nobilul și genialul Iosif al II-lea. La 1769 împărăteasa ordonă ca să se aranjeze relația drepturilor și prestațiilor între iobagi și feudali. Iosif al II-lea neconținut a stăruit în același sens. Totuși dietele ardeleni au început prin târăgănări, proteste și apeluri rafinate să persevereze și să reziste până în 48, de a pune în aplicare ordinele împărătesei.

Cu ocazia călătoriei împăratului Iosif al II-lea prin Transilvania în 1773, el primi 19.000 de petiții, în majoritatea lor plângeri de-ale iobagilor români. La 1780, 1782 și 1784 Iosif al II-lea li primise pe Horia în audiență la Viena. Împăratul își da seama de nenorocita stare a iobagilor români cu atât mai mult, că impulsiv cum era, nu șovăia să accentueze că dânsul ține mult la țărani, pentru că țărâniștea o consideră de cea mai importantă

și folositoare clasă socială. Felul prietenos cum se întreținea împăratul cu țărani — învățase și câteva propoziții românești — au provocat o vie fierbere în sânul poporului. Oamenii simțeau că împăratul e de partea lor. Nădejdea în salvarea care va să vină dela împăratul se potentă și mai mult în sufletul iobagilor după ce la 1783, când împăratul se găsea pentru a doua oară în Transilvania, dispune printr'un rescript împărătesc datat din Sibiu, ca precum în țările coroanei habsburgice austriece, pe viitor iobăgia încetează și în Transilvania. „Ca această înjosire de slugărie și sclăvie a omeniei să fie înlăturată fără amănare pretutindenea” (Damit diese knechtische und sklavische Herabwürdigung der Menschheit aller Orten ohne weiters, aufgehoben werde).

(Continuarea în pagina II.)

D. prof. Iorga și situația politică

București. — Printre știrile politice, care au circulat în ultima vreme, a fost și cel cu privire la eventualitatea unei combinații ministeriale, în care d. prof. N. Iorga ar urma să fie unul din factorii principali, dacă nu chiar conducătorul ministerului de ar fi să urmeze celui liberal.

D. prof. N. Iorga, ori de câte ori a fost întrebat despre această chestiune, a răspuns cu câte o furmă care putea să însemne tot atât o confirmare cât și o desmintire.

Întâi însă că, acum, nimic nu dă să se creadă în măsură să precizeze atitudinea d-lui profesor Iorga față de

situația politică. Aceștia declară că d-sa este convins de viabilitatea guvernului Tătărescu și că nu va întreprinde nici o acțiune, să poată crea dificultăți regimului liberal.

Intrucât privește succesiunea, d. profesor Iorga socotește prematur să se vorbească despre ea.

Solicitat de d. ministru Victor Slăvescu, care l-a vizitat la Valeni de Munte, d. prof. Iorga a făgăduit că va sprijini, prin vorbă și scris, împrumutul. Între altele, d. Iorga va ține o conferință la Radio, asupra acestei chestiuni, în ziua de 4 Noembrie.

Principiile fundamentale ale reformei

Planurile de reformă propuse de primul ministru al Franței care vor fi aduse la cunoștința consiliului de miniștri în ședința de Sâmbătă și explicate în cuvântarea sa la Radio de către primul ministru, din sursă autentică se anunță următoarele:

1. Reorganizarea prezidenției consiliului; șeful guvernului va purta titlul de „prim ministru” după modelul englez; 2) președintele republicii poate să dizolve Camera fără consultarea prealabilă a Senatului, după sesiunea de un an a Camerei, care a urmat unor alegeri generale sau unei dizolvări a Camerei, în cazul când

în cursul de 6 luni au fost răsturnate succesiv două guverne; 3) se rezervă exclusiv guvernului inițiativa cu privire la cheltuielile din bugetul statului; 4) bugetul anului în curs se va putea prelungi în cazul că bugetul pentru anul următor nu va fi votat în termenul prevăzut; 5) se va introduce în Constituție un statut special al funcționarilor, care va exclude dreptul de grevă în instituțiile publice.

Folosiți bateriile „Galvani”

Teatrul Comunal

10 Noembrie 1934
orele 9 seara

TEATRUL REGINA MARIA
BUCUREȘTI

BURASON

COMEDIE

In rolurile principale:

MARIA SANDU, d-nii V. MAXIMILIAN și IONEL ȚĂRANU

BILETE LA DIECEZANA

Tot prin 1784 împăratul luase dispoziții pentru extinderea instituirii de grăniceri. Iobagii alergau în cete din toate părțile spre a fi înrolați. Feudalii interveniră spre a nu-și pierde forțele de muncă. Reprezentanții armatei manifestau o atitudine prin care mulțimea dornică de libertate în cadrele organizației grănicerești a fost întărită și mai mult în credință, că împăratul e pentru emanciparea poporului din iobăgie, și că numai stăpânii feudali se opun. După ce Horia fu primit în 1 Aprilie 1784 pentru ultima dată în audiență de Iosif, dânsul îndată se sosi acasă dela Viena, începu să organizeze conspirația pentru pregătirea viitoarei revoluții. Dânsul și tovarășii săi o plănuiau pentru Bobotează ori Paștile anului 1785. La 11 Mai 1784 împăratul decretă limba germană ca limbă oficială și pentru Transilvania în locul limbii

latine. Toate aceste dispoziții împărătești au provocat o furească fierbere în lumea feudală refractară ori cărei inovații. Iosif al II-lea căca privilegiile în picioare, emancipând iobagii în locul armatei iregulare a banderilor feudali, împăratul extindea instituția grănicerilor ca armată disciplinată, instruită și permanentă, spre paza împotriva atacurilor externe și granițe a ordinii interne, pentru cazul când feudalii ar continua cu tactica lor de renitență contra reformelor sociale și administrative ale împăratului. Pe deasupra înlocuirea limbii latine cu germana, însemna pregătirea trecerii frânelor conducerei statului dela micii potentăți inculte și anarhici, în mâinile monarhului. În același timp, intențiile și prevederile umanitare și administrative ale lui Iosif mai urmăreau un plan de mare importanță internațională.

La 17 Noembrie 1782 Iosif al II-lea acceptase propunerea împărătesei Ecaterinei a II-a a Rusiei, ca spre a construi o barieră contra Turciei să se creeze un stat independent din Moldova, Valahia și Basarabia cu numele: Dacia.

Afară de toate aceste momente, trebuie, spre a ne putea da seamă de ambiția timpului, să mai ținem cont de faptul că revoluția lui Horia a izbucnit pe timpul când ideile reformatoare, prevestitoare de mari prefaceri fundamentale, se ciocneau cu feudalismul medieval recalcitrant, producându-se simptomele sociale și economice care au produs evenimentele din 1789 în Franța, nu mai puțin au contribuit la izbucnirea lor ideile timpului răspândite din activitatea enciclopediștilor francezi și a urmașilor lor. Era o modă a misticismului vremii, organizarea de societăți secrete.

Aceste societăți erau răspândite în toate țările Europei. Scopul lor era: culturalizarea poporului, răspândirea postulatelor de libertate, frăția între oameni, ajutorul mutual, reciproc, reînnoirea la creștinismul primitiv pur și alte idei generoase. Concurența nobilă stăpâna între ele permanent, dar adesea și concurența dușmănoasă. Cu adevărat fanaticism, membrii căutau să câștige adepți. Ordinul iluminatorilor, francmasonilor apoi magicieni, ghiblioniști, pneumatologi, mesmeriști, vizionari, phaumaturgi și alte și alte ordine și societăți secrete funcționau în penumbră ca de exemplu în zilele noastre spiritiștii, teozofii, francmasonii etc. Scopul inițial idealist pe încetul fu înlocuit prin tendința de a stămpăra setea după miracol, după supranatural a adeptilor.

(Continuarea în numărul viitor).

CFR-Gloria

Afizele din întreg orașul arată că mâine Duminică, în 4 Noembrie, se va disputa meciul de foot-ball între CFR din București și Gloria din urbea noastră. CFR numără în rândurile ei 4 jucători din Arad, cari sunt vedetele echipei. Le cunoaștem jocul și posibilitățile. CFR-ul își bazează întotdeauna speranțele pe ei. Thei mler de prinde o zi bună, cu greu i-se poate perfora poarta. Cuedan, simpatia publicului arădan, prin jocul său de clasă înaltă și sufletul inepuizabil, constituie în linia de mijloc un zid impenetrabil. Actualmente însă, după afirmațiunile ziarelor din capitală, ar fi într-o o formă mediocră. În linia de atac, internaționalul Barbu și Medve sunt făuritorii victoriilor CFR iste.

Suntem siguri că jucând în fața publicului arădan, care îi cunoaște așa de bine, se vor întrebuița la maximum pentru a-și menține prestigiul de care se bucurau pe vremuri. Ceilalți jucători nu sunt nici ei mai prejos. Rosculeț în ultimele partide a fost foarte bun. O să-i handicapeze mult lipsa lui Uilachy, pedepsit cu 15 zile, pentru brutalități. Wetzer în mijlocul centru este un element de mare valoare, fiind ajutat mult și de fizic. În atac mai au o vedetă: Atila, care are pătrunderi precise și foarte periculoase. Barbu sau Medve îl deschid bine, iar el nu se mai oprește până în poartă. (Advertisement Gloriei).

Pe Gloria o cunoaștem. Când vrea știe și poate. După jocul îndrăcit din Duminică trecută, dacă ar pierde nu ar avea scuze.

Demnă de remarcat este întâlnirea față în față a fraților: Barbu I, și Barbu II. N-au jucat unul contra altuia decât pe vremea când Barbu II era în Gloria și cel mare (Gheorghe) în Olimpia. Această întâlnire credem că o să ne procure o luptă dărză între cei doi frați. Gloristului, în calitate de „mai mare”, i-ar fi rușine să se lase dominat de frățiorul lui mai tânăr. CFR-istul, fiind mai tânăr, de se va lăsa întrecut de Gheorghe, rușinea lui căci are

avantajul tinereții, iar de va fi superior gloristului tot a lui este rușinea pentru că nu respectă bătrânețea fratelui său. Deci, care pe care...

După forma hârtiei și cunoașterea formațiilor, noi pronosticăm o victorie a Gloriei sau un draw.

CFR-ului îi spunem: Bun venit, iar Gloriei! Haide Gloria și la mai mare.

Dorel

Revista Hotarului Anul II. No. 1. 1934

Ed. I. Găvănescu: Revoluția lui Horia și Scrisorile inedite ale lui Mihai Veliță.

M. Olinescu: Versuri; P. Barbu: Versuri; S. Katz: Filozofia pragmatistă; P. Bogdan: Versuri; P. Țucra—Pribeagul: Etnografia Nădlacului; I. Filipaș: Ada Kaleh; I. V. Racea: Surâs de primăvară și O prim-soare. Pan: Cronica rimată Al. Negară—M. Olinescu—M. Păun și Ion Pogana: Cărțile; Tiberiu Vuia: Note (Bustul lui M. Veliță. Zece ani, o muncă de calitate;

Insemnări: Al. Odobescu, Gh. Bogdan—Duică, Ștefan Zeletin; Stat țărănesc, etc.

Vignete de Marcel Olinescu.

O conferință a primarilor în legătură cu reforma administrativă

București. — Ministerul de interne a hotărât convocarea unei conferințe a primarilor din țară pe data de 8 Noembrie, la Constanța. Aceasta conferință are ca scop a discuta proiectul de reformă administrativă. Se va asculta părerea fiecărui primar în parte și se va lua act de eventualele propuneri esențiale. Convocarea lansată de ministerul de interne pune în vedere primarilor participarea necondiționată la aceasta conferință.

Cetiți „ECOUL”

Paltoane de toamnă și iarnă, cel mai frumos și bine, vopsește și curăță

Str. Ep. D. Radu 10 **KNAPP** Str. Brătianu 11

Cinematografe

CENTRAL

Programul de azi:

Hans Albers,
Brigitte Helm

A U R

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

George
O'Brien

Drama din
barul

„Mexico”

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxele de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv

timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi:

La orele 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$

La orele 3 cu prețuri reduse

JOHANN
STRAUSS

muzică.

ADELE KERN

dela Opera din Viena

Szöke Szakáll.

Oscar Karlweiss

Hans Thimig

Simfonia
primăverii

Cel mai frumos film de

lângă Dunărea Albastră!

La orele 11 jum. a. m. Matineu

Acelaș program!

Tarzan și tovarășii

cu Johnny Weissmüller

Mauren O'Sullivan

vine de Marți la „Corso”. Pentru

premieră bilete de Lună de

casă. Pe cărți de Consum și în

rate bilete oricând.

URANIA

Programul de azi:

La orele 3 cu prețuri reduse

la orele 5, 7 $\frac{1}{4}$ și 9 $\frac{1}{4}$.

Cel mai splendid film

Oamenii în alb

(Medicul)

Cunoscuta piesă a lui Sidney

Kingsley, tradusă în film

Clark Gable,

Myrna Loy

În jurnal: Crima dela Marsilia

Duminică la orele 11 1/2 a. m.

MATINEU

Prizonierii junglei

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRI.

Iancu Conciatu face la Camera de Comerț din Timișoara gospodăria pe care a făcut-o la Banca Almăjului din Bozovici

— Scrisoarea unui consătean al faimosului țigan dela Bozovici —

Un cititor din Bozovici ne trimite spre publicare următoarele:
 Faimosul, semicultul grandoman Iancu Conciatu prieten cu d. ministru Manolescu-Strunga? E cu putință ca un ministru în funcțiune să se deosească până la prietenia cu țiganul (lăetele) dela Bozovici?
 Am citit în ziarul „Ecolul” (Nr. 667) că țiganul dela Bozovici spune că fiind prieten cu d. ministru de industrie și comerț Manolescu-Strunga, acesta îl va numi definitiv în postul de secretar general al Camerei de industrie și comerț din Timișoara — ceea ce fostul ministru de industrie și comerț, d. Teodorescu, a refuzat să facă. (Știa d-sa de ce a refuzat, și toată lumea știe de ce). Nu o credem, ba chiar ar fi o ofensă să se creadă că d. ministru Manolescu-Strunga e prieten cu un țigan îngâmfat, cu un bărfas, bătaș certat cu justiția de multe sale procese penale cari s'au judecat sau cari acum se vor pune în curgere cu duimul, că vai Doamne multe sunt pe capul lui, și toată lumea se miră că acest țigan ordinar nu a înfundat mai demul pușcări.
 Știe d. ministru Manolescu-Strunga că acest țigan din Bozovici nu are la noi nici un prieten de dai Doamne? Toată lumea e scârbită de el, toți îl ignorează și fug de el ca de

cel mai periculos bandit. El e prieten cu cei mai de pe urmă țărani, cu bătașii și bețivanii din Bozovici. E certat în schimb cu primpretorul plasei, cu judecătorii, cu preoții, cu inginerii silvici, cu medicii — cu un cuvânt cu toată lumea intelectuală și toți sunt scârbiți de el, *pentru că în contra tuturor face denunțuri peste denunțuri.*
 El se bate cu țiganii colportori de ziare, se bate cu jidanii, cu fotografil, profanează sfânta biserică cu injurături și vorbe scârboase, cari numai la ușa cortului se pot auzi, el insceneză scandaluri în reuniunile noastre culturale, în reuniunea „Traian Doda”, iar în Casa Națională intră cu puterea, cu derbedeii lui, cari îl proclamă de președinte fără nici un drept. El face intrigi între membrii corului vocal și nu este mișcare culturală aici în Bozovici fără ca acest țigan să nu caute a zădărnici bunele intenții ale inițiatorilor, bând și învrăjbind lumea.
 Alungă prin bătai pe directorul Băncii Almăjului, d. Ilie Ruva și se instalează el ca director în locul lui. Pe tatăl său, țiganul Iancu Conciatu îl pune casier, pe sora sa o instalează cu o librărie în edificiul băncii, pe camnatul său în curtea băncii cu depozit de cherestea, toți aceștia plăind

sume neînsemnate băncii. Cu un cuvânt, la Banca Almăjului Iancu Conciatu a făcut exact gospodăria pe care o face acum la Camera de comerț din Timișoara.
 Pe directorul Băncii Almăjului, Ilie Ruva, un om de cinste și onoare, încărunit în lupte contra ungușilor, îl denunță parchetului tribunalul Oravița, pentru fapte săvârșite de însuș țiganul Iancu Conciatu, inducând în eroare atât parchetul cât și expertul trimis de judecătorul de instrucție, prietenul său Gogu Popescu din Oravița, căruia nu i s'au pus la dispoziție nici registrele băncii și totuși a făcut o expertiză prin care îl scoate vinovat pe fostul director Ilie Ruva pentru faptele lui Iancu Conciatu. Acestea toate se vor dovedi la dezbaterea finală, unde dreptatea va învinge și păcătoșii își vor lua pedeapsa.
 Știe țiganul Iancu Conciatu prea bine că el a denunțat și pe fostul judecător din Bozovici și tot el, țiganul, a fost pedepsit cu 4000 lei și spese. Tot așa pe actualul judecător șef, d. Alexandru Boldescu, l-a denunțat și, la dezbaterile din 11 Nov. a. c. tribunalul tot pe țiganul Iancu Conciatu. Il va pedepsi, căci dacă d. ministru al justiției a găsit pe d. Boldescu nevinovat, calomniatorul e tot țiganul Iancu Conciatu.
 Din cele expuse până acuma și din alte blestemății ca: afacerea Szekeres cu porcii, afacerile de pe frontul de Mărășești, excocheriile dela Banca Ploești, Banca Sinaia, Cooperativa Almăjului, afacerile dela gimnaziul din Bozovici și dela școala de Arte și meserii (cu fratele său de cruce Ion Cucu), excocheriile dela filiala Băncii Almăjului din Oravița, polițele învățătorului Gheorghe Mihailovici și Mihail Șuvela, a librăriei sorei sale, etc., etc., — din toate acestea se poate vedea cine este acest faimos și îngâmfat țigan dela Bozovici, Iancu Conciatu, care se laudă că ar fi prieten cu d. ministru Manolescu Strunga. Bozovici, luna Octombrie 1934.

Misterele raportului Skoda

— Raportul Skoda preocupă intens pe toată lumea —

Facem loc, mai jos, informațiilor culse în Capitală despre cuprinsul, acestui faimos raport:
 În primul rând raportul examinează problema din punctul de vedere al pagubei statului prin mărirea prețurilor de comandă, stabilind culpa organelor militare de conducere.
 E vorba în prim loc de d. general Cihoschi, fost șef al departamentului armatei atunci când s'a alcătuit și încheiat contractul.
 N'ar fi însă exact — spun aceste cercuri — că raportul nu se oprește decât la culpa organelor militare.
 E cert că el va vorbi pe larg și de „cumpărarea anumitor bune voinți” din partea lui Seletzky ca și de câteva exercitări de influență din lumea civilă.
 În categoria acestor culpabilități intră d. Romulus Boilă căruia raportul îi consacră un capitol special, și încă una sau două persoane civile cu contigente politice dar nu de mână întâi.
 E locul să precizăm aci că sub nici o formă nu este vorba de d. Iuliu Maniu, așa cum au căutat să acrediteze unele cercuri politice.
 Un capitol al raportului este consacrat chestiunii falsului ridicat de d. Maniu.
 Autorul raportului arată că asupra acestei chestiuni, nu este el în drept să se pronunțe, din moment ce s'au rostit comisiunile speciale de anchetă.
 Raportul lasă să se înțeleagă totuși că nu se poate conchide la existența unui fals.
 După cum am spus la în-

ceputul acestor precizări, — raportul — cunoscut azi și de șeful partidului liberal și de primul ministru, nu este complet pus la punct, mai ales în ce privește latura lui pur juridică.
 E aproape sigur deci, că el va fi depeș la comisiune și dat publicității abia în cursul săptămânii viitoare.
 Comisiunea va avea să se pronunțe asupra lui aprobându-l sau respingându-l. În cazul aprobării, raportul va veni în discuția plenului Camerei care și-l poate însuși printr'o mițiune ce trebuie să intrunească două treimi din numărul voturilor. Pe baza acestei mițiuni ministerul de justiție sesizează Înalta Curte de Casație cari în secțiuni unite, desemnează o comisiune de cinci, având rolul unui judecător de instrucție: ea instruește din nou întreaga chestiune, califică faptele și decide sau nu urmărirea.
 Evident, aceasta-i procedura prevăzută de constituție și legile speciale.
 Până să se ajungă însă aci e fără îndoială că bogatul conținut al raportului, rezumarea indicțiilor de culpabilitate a diverselor persoane, — sunt de natură să stârnească în Parlament furtunoase dezbateri. Și să agite desigur foarte mult viața noastră politică. — în măsură în care raportul d-lui Bentoiu nu e numai un act juridic ci și unul politic.
 Guvernul, ni se spune, — va găsi o formă spre a se pronunța asupra modului de redacțiune a raportului.

In Ungaria mai sunt teroriști

Din Paris se anunță că „Paris Soir”, al cărui trimis special a colindat întreaga regiune dela Janka Puszt, unde a fost lagărul teroriștilor croați, anunță că în regiunea Janka Puszt s'ar mai afla vreo 15 teroriști din fostul lagăr dela Szarka Puszt. Aceștia s'au ascuns aci

indată după atentatul dela Marsilia. El trăiesc acolo într'o casă izolată sub supravegherea unui instructor militar maghiar. Toți sunt înarmați.
 Populația din localitățile apropiate trăiește în mare frică față de misterioșii și periculoșii oaspeți.

Se vor aplană divergențele din guvernul Franței

Paris, 3. — Ziarele de azi dimineată se întrebă dacă consiliul de cabinet, care se va ține astă-seară, va putea înlătura atmosfera de neliniște creată de divergențele de vederi ce există între partidele care colaborează la guvern.
 Deocamdată nu există date

precise. În general însă ziarele consideră ca un semn favorabil faptul că miniștrii s'au hotărât să se întrunească într'un consiliu.
 Toate organele de presă fac apeluri călduroase la armistițiu, unire și destindere.

Atentatul dela Marsilia a fost pus la cale în localitatea maghiară Nagy Kanizsa

Belgrad. — Ziarele anunță din Paris că în cursul după-amiazii s'au făcut, în privința atentatului dela Marsilia, următoarele precizuni asupra începutului complotului: la 24 Septembrie a sosit la Nagykanizsa, fostul locot-colonel Percevic, care a fost așteptat de 15 membri ai organizației Usztasi. Aceștia se aflau în lagărul teroriștilor

croați din Nagykanizsa. Percevic a comunicat că în cursul după-amiazii s'au făcut, în privința atentatului dela Marsilia, următoarele precizuni asupra începutului complotului: la 24 Septembrie a sosit la Nagykanizsa, fostul locot-colonel Percevic, care a fost așteptat de 15 membri ai organizației Usztasi. Aceștia se aflau în lagărul teroriștilor

SALA „PALATULUI CULTURAL ARAD”

Duminecă 4 Noembrie a. c. orele 9 seara

Sub patronajul D-nei și D-lui **Mărcuș** va avea loc

CONCERTUL

D-nei Antoinette Trandafirescu Eremie
 Laureată a concursului de canto din Viena
 Soprano, dela Opera „Diana” din Milano

cu concursul
D-lui Gh. Ștefanovici
 tenor dela Opera Română

In program:

Arii și Melodii: Saint Saens, G. Pierné, G. Donizetti, Caccini, Schumann, Brahms, G. Verdi, E. Dell'Acqua, Puccini, Cilea, Massenet, C. Brăiloiu, Kiriac, T. Bre diceanu, J. Movilă, E. Caudella, Leopold Stern.

Biletele se găsesc de vânzare la Librăria Diecezană și Sándor și în seara spectacolului la casă.

Almăjanul
 Corespondentul nostru ocazional, în câteva rânduri adresate redacției, a lăsat să precizeze că își asumă toată răspunderea afirmațiilor de mai sus la adresa lui Iancu Conciatu. E o răspundere pe care și-o poate asuma oricine, pentru că cei ce cunosc faptele și trecutul lui Iancu Conciatu știu că scrisoarea corespondentului nostru ocazional nu conține nici o exagerare. Acesta este portretul fidel al actualului secretar al Camerei de industrie și comerț din Timișoara — făcut de un consătean al său din Bozovici.

Informațiuni
 Cercetarii Cent. I dela Liceul „Moise Nicoară” vor da Duminecă 4 Noembrie ora 5 p. m. în sala festivă a liceului o șezătoare cu caracter religios sub înaltul patronaj al P. S. S. Grigorie Comșa, episcop al Aradului.

Golumbovici-Rabinovici-dr. Nistor

— Dela confiscarea unui aparat clandestin de radio-emisiune, la un gangster al presei și la ocroritorul acestui gangster —

Ziarul „Universal” a publicat următoarea corespondență din Timișoara:

„In urma unui denunț primit zilele trecute la comandamentul diviziei I-a, autoritățile militare din localitate au făcut inopinat o percheziție la locuința d-lui Victor Golumbovici, director regional P. T. T., care se afla în clădirea palatului poștelor. Cu acest prilej, s'a găsit și confiscat un aparat de radio-emisiune, care funcționa clandestin și fără nici-o permisiune.

„Cazul a produs o deosebită senzație în localitate și ancheta continuă la consiliul de război în cel mai mare secret.

„Cercetările sunt conduse de d. maior Iepure, comisar regal la consiliul de război al diviziei I-a, care a audiat o serie de martori din anturajul d-lui Golumbovici și familiei d-sale.

Un aparat de radio-emisiune, clandestin, la un înalt funcționar al poștelor noastre... Gravitatea cazului nu va scăpa desigur nimănui, mai puțin autorităților care au confiscat acest aparat și care au datoria să clarifice ce căuta el în locuința d-lui director regional P. T. T.

Golumbovici-Rabinovici

Da, veți spune dv., cazul este extrem de grav, d. Golumbovici putea să se folosească de acest aparat pentru cine știe ce scopuri ascunse și nepermise, — dar ce legături are directorul regional PTT cu gangsterul Rabinovici?

Să vedeți că are. In orice caz, să vedeți că a avut. Și tot un fel de legături clandestine și nepermise. Pentru că, se pare, actualul director regional PTT din Timișoara are predilecție pentru lucrurile clandestine și nepermise.

Să istorisim, deci, cecece ni s'a întâmplat să aflăm, de pe ici, de pe colea:

Intr'o bună zi, d. ing. Pitulescu, directorul regional al poștelor, se trezește că i se prezintă n audiență d. Golumbovici dela Timișoara.

— D-le director general, vă aduc o gazetă din Timișoara, „Urina Română”, în care sunteți injurat de ureo două ori. Cel ce a inspirat aceste articole este inginerul Schileru, directorul școlii P. T. T. din Timișoara...

In adevăr, d. Golumbovici a pus Pitulescu două numere din ziarul pe masa d-lui director general ing. timișorean „Urina Română” dirijat de gangsterul condamnat și analfabet C. D. Rabinovici, dar scris de alții (prost scris). In adevăr, „Urina Română” a publicat, în aceste două numere, atacuri incalificabile la adresa d-lui director general ing. Pitulescu. In adevăr, d. director general ing. Pitulescu avea motive să se supere pentru aceste atacuri, idioate, prost scrise și — nemeritate.

Nu mai că d. director general ing. Pitulescu n'avea nici un motiv să fie supărat pe d. ing. Schileru, directorul școlii P. T. T. din Timișoara. Acesta n'are nici un fel de legătură cu lepdătura Rabinovici, gangsterul condamnat al presei timișorene. Prin urmare, nici nu putea inspira atacurile la adresa d-lui director general ing. Pitulescu. La Timișoara, lucrurile acestea sunt de notorietate publică.

Dimpotrivă, d. director general ing. Pitulescu trebuia să se supere pe d. Golumbovici. Pentru că d. Go-

lumbovici întreține suspecte legături, mai mult decât amicale, mai mult decât permise, cu lepdătura Rabinovici. Și pentru că, așa fiind, d-sa și nu d. Schileru poate inspira într'un sens sau altul jituica „Urina Română”. Iar de atacurile împotriva d-lui director general ing. Pitulescu, pe care bastardul condamnat le-a plasat mai mult ca sigur la intervenția amicului său d. Golumbovici, acest d. Golumbovici avea nevoie ca să le pună n sarcina d-lui ing. Schileru, cu care d. Golumbovici are ce are. Și aceste lucruri sunt de notorietate publică la Timișoara.

Cu mărturia gazetarilor de treabă din Timișoara — deci nu cu a foștilor puscăriiși, strecurați în presă, nu cu a lepdăturilor morale — d. director general ing. Pitulescu poate demasca oricând intriga ieftină ce a ncercat-o la d-sa d. Golumbovici, cel cu aparatul clandestin de radio-emisiune. Cu aceiași mărturie a gazetarilor de treabă, d. director general ing. Pitulescu s'ar mai putea convinge și de alte acțiuni suspecte, pe care d. Golumbovici le-a pus la cale împreună cu lepdătura Rabinovici dela „Urina Română”, în care au apărut atacurile cu ajutorul cărora directorul regional P. T. T. din Timișoara a ncercat intriga sa, demascată mai sus.

Bine, dar prefectul dr. Nistor?..

Știm că ardeți de nerăbdare să aflați ce amestec să aibă dr. Dim. Nistor, prefectul de Timiș-Torontal, în murdăriile de mai sus.

Păi are!

Legăturile dintre prefectul dr. Dim. Nistor și lepdătura Rabinovici le demascăm în coloanele noastre de câteva săptămâni de zile. Prefectul dr. Dim. Nistor a recomandat numirea bastardului Rabinovici la Camera de muncă — când știa că gangsterul are deja o condamnare penală definitivă la activ — și tot prefectul dr. Dim. Nistor e cel ce nu intervine pentru anularea acestei numiri, deși are poruncă categorică dela organizația guvernamentală în acest sens. (Lașitate. Am arătat ieri că prefectul dr. Dim. Nistor suferă de lașitate în mod superlativ).

Va să zică, prefectul dr. Dim. Nistor are slăbiciuni față de gangsterul Rabinovici, d. Golumbovici are și d-sa slăbiciuni față de același gangster, mai rămâne să arătăm — ca să înodăm bine capetele cercului vicios — că ar exista și oarecari raporturi mai mult decât oficiale între d. Golumbovici și prefectul de Timiș-Torontal.

Păi — există și așa ceva! Prin Noembrie-Decembrie anul trecut, în zilele de mare agitație ale actualului regim liberal (desființarea gârziilor de fier, alegerile, asasinatul dela Sinaia), mai-mărimile timișorene n'au avut altă treabă mai bună de făcut, decât să pună pe drumuri, transferându-i în vechiul regat, pe doi înalți funcționari poștali de aici: d. Bolchiș, director regional și d. Sedan, subdirector regional. Amân-

doi erau vechi și merituosi funcționari poștali, amândoi bănățeni. Trebuiau însă transferați, pentru că a dat turba în mai-mărimile locale, care cereau musai funcționarilor poștali să fie și ei liberali. D-nii Bolchiș și Sedan nu erau nici liberali, nici național-tărăniști, nici iorghști, nici gogiști: erau corecți și conștiincioși funcționari P. T. T. Din umbră lucra însă intrigantul de totdeauna, d. Golumbovici, care dădea dor să fie mutați cei doi funcționari băștinași, ca să le ia ei locul. Cu intriga la Timișoara, cu intriga la București, românul cu terminațiunea în vici, bravul d. Golumbovici, a reușit să determine mai-mărimile noastre să iscălească mutarea celor doi funcționari poștali băștinași.

Ne amintim de aceste zile de triumf ale d-lui Golumbovici. Omul acesta, despre care noi totdeauna aveam un vag sentiment că umblă pe căi piezișe, intra ziua, noaptea în cabinetul prefectului dr. Dim. Nistor. Cele mai multe vizite le făcea pentru urgentarea mutării cât mai departe a d-lor Bolchiș și Sedan. Și în timp ce d. Golumbovici radia de fericire, intra la prefect și ieșea dela prefect, tainuia cu acesta la ureche (și spunea probabil grave secrete de stat...), ne amintim că l-am văzut pe d. Sedan stând ceasuri întregi în anticameră, așteptând să fie primit, să ceară o amânare a transferării, fiind și d-sa vizibil bolnav, având și o soacră bătrână, care zăcea bolnavă în pat...

Acestea sunt legăturile dintre prefectul dr. Dim. Nistor și actualul director regional PTT d. Golumbovici.

Autoritățile militare descoperă acum că în locuința d-lui Golumbovici era ascuns un aparat clandestin de radio-emisiune, care a fost folosit în cine știe ce scopuri nepermise.

Cât despre gangsterul condamnat Rabinovici, prietenul d-lui Golumbovici și protejatul prefectului dr. Dim. Nistor la Camera de muncă, vorba cântecului: să nu mai vorbim de el...

Hotărât lucru: prefectul dr. Dim. Nistor n'are noroc în alegerea... colaboratorilor. N'are noroc și pace!

Dar, indiferent de norocul sau de nenorocul prefectului — fiindcă există și o zicală: *norocul și-l face omul...* — nu simțiți și dv., iubiiți cititori, că trăim în Timișoara într'o atmosferă extrem de viciată? Și că, în bună parte, atmosfera aceasta e provocată sau întreținută de cei mai înalți funcționari publici?

Ce-i de făcut? Că nu e bine să ne lăsăm soarta în mâinile intriganților, a gangsterilor, a indivizilor suspecti și a prefectilor dezorientați...

ABONAMENTE:
Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.
Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual

Rabinoviciada

Unificarea legislativă a statelor din Balcani

In ședința ultimă de lucru a consiliului s'au semnat statutele Înțelegerii Balcanice. Ele vor fi date mâine publicității. Deasemenea au fost semnate și protocoalele acestei reuniuni.

Intre dezideratele politice ale Înțelegerii Balcanice a fost înscrisă și unificarea legislativă în cele patru state aliate.

Comunicatul oficial al lucrărilor

— Miniștrii de externe ai statelor balcanice exprimă urările de bine poporului turcesc cu ocazia marelui sărbători, apoi dau expresiune admirației pe care o au față de Mustafa Kemal pașa, pentru că este cert, că mintea lui ageră conduce Turcia spre un pașnic viitor.

— Miniștrii de externe ai statelor balcanice au examinat situația politică și au constatat, că pacea din Balcani nu este amenințată de nici un pericol, iar dacă ar fi amenințată din altă parte, atunci statele balcanice în colaborare cu alte state, ar apăra pacea.

— Conferința dela Ankara a făcut statutul organic al înțelegerii Balcanice, care este asemăntor cu cel al Mi-

celi Înțelegeri. Și Înțelegerea Balcanică va avea un consiliu permanent, compus din miniștrii de externe ai celor patru state, va avea un secretariat permanent și un consiliu economic.

Consiliul economic va pregeți până la 1 Iulie 1935 un raport asupra posibilităților prin care se vor putea intensifica raporturile economice dintre statele componente. Studiază căile de dezvoltare ale apropierii dintre cele patru state, ca să desfășure traficul spre Asia în special pe Dunăre și Marea Neagră. Se va ocupa cu înființarea Băncii interbalcanice și cu sporirea traficului extern. Statele Înțelegerii Balcanice se informează reciproc asupra tuturor evenimentelor de ordin politic extern. Vor exmite o comisiune care să studieze serviciul de colaborare al securității statelor membre și o altă comisie care va studia unificarea legislativă.

— Viitoarea conferință a Înțelegerii Balcanice va avea loc la data de 10 Mai în București.

Miniștrii de externe au părăsit aseară capitala Turciei.

Guvernul intenționează desființarea Camerelor profesionale, înlocuindu-le cu Consiliu Economic

București. — In proiectul de legi pentru simplificarea aparatului de Stat, ministrul muncii a hotărât desființarea mai multor oficii cari sunt considerate superflue. Tot odată s'a hotărât și concedierea funcționarilor cari trec peste numărul prevăzut. La Casele de Asigurări Sociale vor fi mari concedieri de funcționari și se spune că din 100 de funcționari superiori ai direcțiunii centrale vor fi concediați 85. Se vor face asemenea concedieri la toate Casele de Asi-

gurări Sociale din întreaga țară.

Ziarul Argus scrie că guvernul va proceda la desființarea tuturor Camerelor de Comerț și Industrie a Camerelor Agricole, a Camerelor de Muncă și în locul lor, după sistemul italian se vor crea niște consilii economice, cari vor substitui aceste Camere. In aceste consilii economice vor avea reprezentanți producători, consumatorii, vânzătorii și clasa muncitorească.

Hitleriștii depun flori pe mormântul asasinului lui Dollfuss

Viena. — Azi au fost depuse de către hitleriști mai multe coroane la mormântul lui Otto Planetta, asasinul cancelarului Dollfuss. Panglicile coroanelor aveau inscripții cu caracter politic.

Din această cauză coroanele au fost ridicate de poliție. Unele persoane, cari au demonstrat contra acestei operații, au fost arestate.

Reorganizarea ministerului de finanțe

La ministerul de finanțe s'a numit Joi, comisiunea de reorganizare a ministerului, având ca membri pe d-nii Mititza Constantinescu subsecretar de stat, M. Lăzeanu, Șt. Bogdănescu secretari generali și Coltofeanu directorul personalului.

Comisiunea își va începe imediat lucrările.

Tezaurul public va lichida datoriile

București. — D. Slăvescu, ministrul de finanțe, a invitat ieri la d-sa pe d. Dumitrescu, guvernatorul Băncii Naționale și pe mai mulți directori de bancă, cu cari s'a consfătuțit timp mai îndelungat. Despre cele discutate nu s'a dat nici un comunicat, însă ziarele pretind a ști că s'a discutat despre posibilitatea de participare la imprumutul intern a leilor blocați. In ce formă se preconizează acest lucru, încă nu se știe și guvernul încă nu a decis.

Totodată consfătuirile s'au referit și la aranjarea definitivă a datoriilor tezaurului public. După unele știri, ministerul de finanțe a hotărât să lichideze definitiv toate datoriile existente ale Tezaurului. Aceasta se va face cu ajutorul bonurilor de tezaur cari se vor pune în circulație la 1 Aprilie 1935, deci în sarcina bugetului anului viitor.

Cetiți și răspândiți „ECOU”